

Rijnstad, expertise in elke wijk of dorp

Samen sterk in een fijne samenleving

Strategische koers 2024 - 2025 - 2026

1 Vooraf

De samenleving is nog altijd enorm in beweging. Dat betekent dat we ook de komende jaren te maken krijgen met grote uitdagingen en veranderingen. De waaier aan vraagstukken is breed. Groeiende eenzaamheid. Toenemende [diversiteit](#). Wankelende [bestaanszekerheid](#). Veranderingen en tekorten op de arbeidsmarkt. Meer zoekende jongeren. Toenemende jeugdcriminaliteit. Digitalisering. En een zorgstelsel dat niet langer houdbaar is; IZA, GALA en WOZO pleiten in hun zorgakkoorden dan ook voor meer inzet op preventie en ondersteuning om gezondheid en [welzijn](#) te verbeteren.

Werken aan preventie en [welzijn](#) is met recht een uitdaging. Daar zet Rijnstad vol op in, zoals we dat al meer dan 35 jaar doen. Niet in ons eentje maar samen met onze netwerkpartners. Dat doen we waar we geworteld zijn: in Arnhem, Lingewaard en omliggende gemeenten. Met kennis van de maatschappelijke uitdagingen, de leefwereld van de inwoners en de netwerken in de buurten en wijken. Steeds gericht op versterking van veerkracht en vitaliteit in wijken en dorpen, met vooral aandacht voor meer gemeenschapsgevoel, beweging, ontmoeting en waar nodig een helpende hand. Want dat zijn dé ingrediënten als je mentaal en fysiek beter in je vel wilt komen te zitten. En ook om de vraag naar dure zorg te doen afnemen.

Net als de samenleving is ook Rijnstad volop in beweging. We willen vooroplopen in het versterken van wijken en dorpen. Altijd wendbaar zijn. Steeds antwoord hebben op de ontwikkelingen in de samenleving. En deskundig

bijdragen aan nieuw landelijk en lokaal beleid. Wat is daarvoor nodig? Op de eerste plaats: meer gestructureerd werken aan continue verbetering, vernieuwing en borging. En ook: extra aandacht, samen met onze partners, voor de [sociale infrastructuur](#) in het nog te versnipperde sociale landschap.

Om goed mee te bewegen en klaar te zijn voor de toekomst passen we onze strategische koers aan. In deze notitie vind je het verhaal van Rijnstad: Waar staan we voor en hoe werken we? Wat zijn de zes ambities waar we de komende drie jaar aan werken? Je leest ook hoe onze deskundige, zeer betrokken medewerkers en vrijwilligers het cement vormen om onze doelen te bereiken en dat we nauw samenwerken met inwoners, gemeenten en veel andere organisaties.

Maudy Hylkema
Directeur-Bestuurder a.i.

2 Wat doet Rijnstad?

Stichting Rijnstad is een organisatie voor sociaal werk. We bieden dienstverlening op heel verschillende gebieden en hebben daarin steeds één centraal thema: we zijn er voor alle inwoners van Arnhem, Lingewaard en omliggende gemeenten en vooral voor degenen die het lastig vinden om volledig mee te doen in de maatschappij. We sluiten daarmee aan op het basisrecht dat in de Grondwet staat en dat is tevens onze missie: iedereen mag en kan meedoen aan de samenleving want iedereen heeft recht op [welzijn](#), wonen, [bestaanszekerheid](#) en kansen op ontwikkeling. Verder ondersteunen we vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties: we brengen mensen samen die iets willen betekenen voor een ander.

De dienstverlening van Rijnstad is breed. Dat geeft ons de kans om mensen te verbinden, in te zetten op meedoen en samen te zoeken naar oplossingen als mensen dreigen vast te lopen.

- **Rijnstad brengt mensen in positie**
Veranderen lukt het best als je dat op je eigen manier kunt doen maar daar zijn keuzes en perspectief voor nodig. Wij helpen mensen daarmee op weg. We geven inzicht in hun kansen. Ondersteunen bij de ontwikkeling van hun eigen kracht en begeleiden bij de stappen die zij willen zetten. Zo werken we samen om mensen in positie te brengen om zelf de regie te voeren over hun leven en om (weer) mee te doen in de samenleving.
- **Rijnstad versterkt netwerken in wijken en dorpen**
We bouwen aan netwerken, die inwoners, vrijwilligers, professionals, wijkinitiatieven en professionele organisaties met elkaar verbinden.
- **Rijnstad werkt aan geluk en gezondheid voor jong en oud**
We helpen kinderen, jongeren, jongvolwassenen, volwassenen en ouderen om mentaal en fysiek te bloeien en groeien.

We werken vanuit de volgende kernwaarden:

Nabijheid

We zijn dichtbij, zichtbaar en staan als partner naast mensen.

Duurzaamheid

We maken ons hard voor blijvende versterking van sociale netwerken en voor doorlopende ontwikkeling van medewerkers en vrijwilligers. In de wijken ondersteunen wij ook mensen om duurzaam om te gaan met milieu en energie.

Bevlogen

We werken vanuit vertrouwen met bevlogen en vakbekwame collega's die zich met hart en ziel inzetten voor de medemens.

In verbinding

We werken in gelijkwaardige verbinding met buurtbewoners en initiatieven in de wijk en met organisaties.

3 Waar kom je Rijnstad tegen?

Wij werken in de regio **Centraal Gelderland**. Het gaat dan om de plaatsen:

- Arnhem
- Doesburg
- Duiven
- Lingewaard
- Overbetuwe
- Renkum
- Rheden
- Rozendaal
- Wageningen
- Westervoort
- Zevenaar

4 Zo is onze kijk, onze visie

De kernactiviteit van Rijnstad is het bieden van sociaal werk in al zijn vormen. In onderstaande punten is onze visie die de kern van ons werk beschrijft te lezen.

Vitale wijken en dorpen, met veerkrachtige inwoners

Elke gemeenschap groeit als mensen naar elkaar omkijken en iedereen meedoet op zijn of haar eigen wijze. Daar zijn we na jarenlange worteling in wijken en dorpen van overtuigd. We zijn er voor iedereen en weten verbindingen te leggen. Of het nu tussen mensen is, tussen initiatieven of tussen organisaties: verbindingen versterken de gemeenschap en maken vitale wijken tot werkelijkheid. Daarbij is een [sociale infrastructuur](#) belangrijk: die zorgt er mede voor dat mensen beter in hun vel zitten. Dat werkt door in hun [welzijn](#) en gezondheid en vergroot de kans om mee te doen aan de samenleving.

- ▶ Wij gaan meer inzetten op opbouwwerk. Omdat we daarmee de [sociale basis](#) versterken en borgen.

Onze kijk op mensen – iedereen mag er zijn

Voor Rijnstad is [iedereen gelijk](#). We maken geen onderscheid in afkomst, leeftijd, levensovertuiging, geslacht, seksuele geaardheid en handicap. Iedereen mag zijn wie hij of zij is. En iedereen mag meedoen op zijn of haar eigen manier.

Dit zijn de vertrekpunten van alles wat wij doen. Er zijn allerlei redenen waardoor mensen niet goed meekomen in de samenleving. Met evenzoveel mogelijke oplossingen. Waar het uiteindelijk altijd om gaat: Wat wil de inwoner? Wat wil het gezin? Wij zijn er om hun basisrecht op [welzijn](#) te borgen, binnen de keuzes die zij zelf maken en met steun van de sociale netwerken rondom hen.

Rijnstad bevordert omzien naar elkaar, bouwt aan sociale netwerken en biedt specifieke ondersteuning.

- ▶ Wij zijn voorstander van individuele ondersteuning. Omdat die vorm van hulp onmisbaar is bij het bouwen aan sterke gemeenschappen, zeker nu steeds meer mensen buiten de boot vallen.

Rugwind geven aan kansarme kinderen en jongeren

Rijnstad ziet het elke dag: de kansenongelijkheid in de samenleving neemt toe. Als je opgroeit in een kwetsbare situatie heb je bij je geboorte al een achterstand. En heb je extra ondersteuning nodig om op te groeien tot een volwassene met krachtige eigen regie. Kansenongelijkheid heeft grote invloed op de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het is belangrijk dat ze gezond eten. Dat ze lekker bewegen en samen spelen. En hun taal- en basisvaardigheden ontwikkelen.

Rijnstad werkt in de driehoek van kind, ouder(s) en scholen, kinderwerk en kinderopvang aan een goed pedagogisch klimaat voor alle kinderen. Samen creëren we plekken met veiligheid en vaste gezichten, waar kinderen vrij kunnen spelen en ontdekken en waar zij én hun ouders zich gezien en gehoord voelen. Dát zijn de voorwaarden voor zelfvertrouwen en groei.

- ▶ Rijnstad maakt zich hard voor kansarme kinderen en jongeren. Omdat ook zij hun potentieel moeten kunnen waarmaken, ondersteunen wij de ontwikkeling van het eigen ik.

Bestaanszekerheid is een recht

Onze sociaal werkers zien dat inwoners steeds vaker vastlopen. Grote financiële zorgen maken functioneren in het dagelijks leven en meedoen in de samenleving moeilijk. Mensen die in armoede leven hebben meer stress en lopen een groter risico op een slechte gezondheid. Dat werkt ook door op kinderen: armoede is schadelijk voor hun ontwikkeling. Geld(gebrek) is een belangrijke factor in de bestaanszekerheid van mensen, maar ook andere omstandigheden spelen een rol. De kans op werk. Het krijgen van een woning. Het afmaken van school. Het krijgen van kinderopvang. En bijvoorbeeld betaalbare kraamzorg.

- ▶ Wij ondersteunen inwoners om geldproblemen beetje bij beetje te verkleinen of op te lossen. Omdat ieder mens, jong of oud, recht heeft op bestaanszekerheid.

De maatschappij kan niet zonder vrijwilligers

Vrijwilligers zijn onmisbaar in de samenleving. Zij zetten zich belangeloos in voor de medemens en vormen daarmee een belangrijk onderdeel van de sociale infrastructuur in wijken en dorpen.

Sommige mensen willen zich inzetten voor de samenleving. Zij willen anderen steunen of actief zijn in de wijk of in hun dorp. Rijnstad faciliteert deze actieve inwoners en ondersteunt vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties door verbindingen te leggen, individuele steun te bieden en met cursussen voor groepen vrijwilligers.

- ▶ Wij faciliteren en ondersteunen vrijwilligers(organisaties). Omdat vrijwilligerswerk het cement is van de samenleving en de pijler onder de sterke sociale basis. Dat moet te allen tijde worden geborgd.

Mantelzorgers hebben steun nodig

In Nederland zorgen 830.000 mensen langdurig en intensief voor een naaste. Ongeveer de helft van deze mantelzorgers voelt zich zwaar belast. Zij hebben steun nodig om mantelzorg te blijven verlenen. Steun bij het regelen en organiseren. En steun om te blijven werken of andere (ontspannende) activiteiten te ondernemen.

- ▶ Wij signaleren (jonge) mantelzorgers in wijken en dorpen. Omdat het belangrijk is hen te ondersteunen, samen met collega-organisaties.

5 Onze strategische doelstelling

Wij werken altijd vanuit het perspectief om een sterke vitale [sociale basis](#) te creëren. Dat kan zijn in wijken, dorpen of regio's. Rijnstad draagt bij aan het [welzijn](#) van inwoners en bevordert kansgelijkheid en participatie. We hebben in elke wijk of dorp een passend integraal team van sociaal werkers met specifieke expertise. Zij kennen en ondersteunen de kracht van de inwoners en de mogelijkheden in de wijken en dorpen. Zij verbinden inwoners, organisaties en initiatieven.

In 2027 hebben alle wijken en dorpen in ons werkgebied een sterke [sociale basis](#) en zijn ze vitaal.

6 Onze ambities

We hebben zes ambities die we in drie jaar willen bereiken. Ambitie 1 en 2 gaan over de inhoud van ons werk. Ambitie 3, 4, 5 en 6 gaan over de fundamenteën van Rijnstad, in ons eigen handelen en in het ondersteunen van inwoners.

- ✓ **Ambitie 1: Rijnstad versterkt de kracht van wijken en dorpen**
Iedere wijk en elk dorp heeft zijn eigen uitdagingen en dromen. Wij helpen bewoners bij het vinden van een passende aanpak. Dat doen we door bewoners, professionals en initiatieven samen te brengen en te ondersteunen. Want hoe meer verbinding en samenhang, hoe prettiger en gezonder het leven in wijk of dorp.
- ✓ **Ambitie 2: Rijnstad biedt ruggensteun voor een fijner en gezonder leven**
Wij helpen mensen om meer grip te krijgen op hun leven. We doen dat met ondersteuning op alle leefgebieden, individueel of juist groepsgewijs. Zo zorgen we dat mensen beter in hun vel komen te zitten, zowel mentaal, sociaal als fysiek.
- ✓ **Ambitie 3: Rijnstad is de beste werkgever**
Medewerkers werken graag bij Rijnstad en leren van en met elkaar. Daarom weten ook nieuwe collega's ons te vinden.
- ✓ **Ambitie 4: Rijnstad werkt nog meer samen**
We werken met alle betrokkenen in een wijk of dorp aan netwerken die fungeren als sociale structuur en sociaal vangnet. We verdiepen en verbreden deze samenwerking. In elke wijk realiseren we, in samenwerking, elk jaar één nieuwe interventie die leidt tot versterking van het gemeenschapsgevoel.
- ✓ **Ambitie 5: Rijnstad gaat voor duurzaamheid**
We werken toekomstbestendig. Dat betekent dat we gaan voor stabiele en blijvende oplossingen. Duurzaamheid staat ook voor 'groen': onze gebouwen en werkplekken worden klimaatneutraal en we werken samen met leveranciers die maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- ✓ **Ambitie 6: Rijnstad heeft het huis op orde**
We zijn een wendbare organisatie die kwaliteit biedt. Dat doen we door continu te verbeteren, vernieuwen en borgen. We toetsen steeds onze dienstverlening bij inwoners, samenwerkingspartners en medewerkers. We werken voortdurend aan manieren om ons aanbod te vernieuwen: innovatie en data helpen ons daarbij.

7 Bijlage: Wat is wat? Onze definities¹

Bestaanszekerheid

Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid: een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, werkt dat loont, een betaalbare en duurzame woning, toegang tot onderwijs en zorg, een goede gezondheid, een adequate opleiding, gezonde relaties, een zinvol leven en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor veel Nederlanders is dit niet vanzelfsprekend en ontstaan er problematische gevolgen op meerdere levensdomeinen. Bestaanszekerheid is een randvoorwaarde voor het welzijn van alle mensen en voorkomt deze problematische gevolgen.

Diversiteit

Wij hanteren een brede definitie van diversiteit, die niet alleen kenmerken omvat die doorgaans zichtbaar zijn (zoals huidskleur en fysiek voorkomen), maar ook kenmerken die minder zichtbaar of onzichtbaar zijn (zoals culturele achtergrond en nationaliteit, functionele diversiteit en gezondheidstoestand, bij de geboorte toegekend geslacht, genderidentiteit, seksuele geaardheid, sociaaleconomische achtergrond, opvattingen, geloofsovertuiging, neurodiversiteit, werkstijl, opleiding, leeftijd en ervaring, zorgtaken en taal). Al deze kenmerken kunnen onderling samenhangen in een complex samenspel, met aandacht voor intersectionaliteit.

Inclusie

In de definitie van inclusie komen de volgende kenmerken naar voren: iedereen heeft en ervaart de vrijheid om zelf vorm te geven aan het eigen leven binnen een sociaal systeem (en ervaart daar dus geen moeilijkheden bij); iedereen is onderdeel van dit systeem en kan het mede vormgeven; iedereen voelt zich als individu (h)erkend en geaccepteerd.

Samenlevingsopbouw

Samenlevingsopbouw is een breed begrip. In het kort gaat het om het vormen en versterken van gemeenschappen van bewoners. Denk aan het versterken van de zelfwerkzaamheid en medeverantwoordelijkheid van bewoners bij hun eigen woon- en leefomgeving. Maar ook het versterken van de verbanden tussen bewoners onderling. Kortom, samenlevingsopbouw gaat om het versterken van de sociale basis door veerkrachtige gemeenschappen te bouwen.

Sociale basis

Het geheel van informele sociale verbanden (: buurten, groepen, verenigingen, netwerken, gezinnen) aangevuld en ondersteund vanuit de lokale overheid, organisaties, diensten en voorzieningen, die het mogelijk maakt dat inwoners de mogelijkheden hebben om mee te doen. Op een manier die hun welzijn, capaciteiten en individueel potentieel verbetert.

Het versterken van de sociale basis gaat over het omzien naar elkaar in de wijken, buurten en dorpen. Maar ook over het autonoom kunnen leiden van het leven met eigen regie en een netwerk vanuit die basis.

¹ Deze definities hebben wij samengesteld met input vanuit Movisie, Divosa, Sociaal Werk Nederland.

Sociaal domein

Een verzamelnaam voor alle organisaties, diensten en voorzieningen die mensen ondersteunen op het gebied van gezondheid, welzijn en veiligheid. Maar ook om de leefbaarheid voor de mensen te vergroten en het meedoen (participatie) in de samenleving te bevorderen. Het gaat over zorg, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg en opvoeding. Maar ook inburgering en het sociaal actiever maken van mensen valt daaronder. De gemeenten hebben deze taak om mensen die het (tijdelijk) niet redden te ondersteunen. Niet alle gemeenten hebben dezelfde inrichting van het sociaal domein. In de ene gemeente omvat het alleen de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet. In andere gemeenten worden ook domeinen als wonen en ruimte, sport en cultuur, onderwijs en kinderopvang, bijstand en schuldhulpverlening en dienstverlening vanuit de sociale basis (zoals welzijn) tot het sociaal domein gerekend.

Sociale infrastructuur

Het geheel aan informele en formele diensten/instellingen, ontmoetingsplekken, verbindingspersonen, netwerken en afspraken in de directe leefomgeving van mensen. Een sociale infrastructuur faciliteert bewoners voor een vitale gemeenschap in hun buurt, dorp of wijk.

Welzijn

Welzijn is een gevoel van welbevinden, door sommigen ook wel beschreven als geluk. Met welzijn wordt bedoeld dat het zowel lichamelijk, geestelijk als sociaal goed met een persoon gaat. Het gaat om materieel bezit, werkgelegenheid, maar ook woonomgeving, lichamelijke en geestelijke gezondheid, onderwijs, recreatie en sociale contacten.

